

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1646/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-233/23 E

Název	Základní škola Včelákov, okres Chrudim
Sídlo	Škroupovo náměstí 55, 539 57 Včelákov
E-mail	zsvcelakov@seznam.cz
IČO	75 017 199
Identifikátor	650 022 181
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Prodělal
Zřizovatel	městys Včelákov
Místo inspekční činnosti	Škroupovo náměstí 55, Včelákov
Inspekční činnost na místě	4. až 6. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Včelákov, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo v sedmi třídách 72 žáků (kapacita 175) všech devíti ročníků, z toho 42 na druhém stupni. Škola evidovala 14 žáků

se speciálními vzdělávacími potřebami, dva se vzdělávali podle individuálního vzdělávacího plánu, čtyřem žákům byla poskytnuta jako podpůrné opatření personální podpora asistentem pedagoga. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Tvořivá škola*.

Do školní družiny bylo přihlášeno 27 účastníků zájmového vzdělávání (kapacita 30). Její činnost probíhá podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy stanovil střednědobé cíle rozvoje pro jednotlivé oblasti, které reagují na konkrétní potřeby školy. Od minulých inspekčních činností došlo ke konkretizaci jednotlivých cílů, které identifikují podmínky potřebné pro jejich dosažení. Hospitační činnost ředitele školy je stále méně častá, učitelé nemají dostatek potřebné zpětné vazby, což je málo podněcuje k dalšímu profesnímu rozvoji a inovaci výuky. Závěry z hospitační činnosti by bylo vhodné projednávat na pedagogické radě a tím zvyšovat efektivitu vzdělávacího procesu. Tomu by mohlo přispět také četnější zařazování vzájemných hospitací učitelů. Přenos informací a řešení aktuálních problémů probíhá operativně při běžném denním setkávání zaměstnanců školy, na provozních poradách a pedagogických radách. Pedagogický sbor je stabilní. Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, jehož plán současně vychází především z jejich zájmu. Dále by bylo příhodné další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit i podle výsledků hospitační činnosti a využívat i formu školení celého pedagogického sboru. Delegování kompetencí na další pracovníky je funkční a účelné.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují výchovný poradce a školní metodička prevence, kteří při realizaci školních poradenských služeb taktéž úzce spolupracují s ředitelem školy. Školní poradenské služby včetně kariérového poradenství a preventivních aktivit jsou účelně plánovány na základě funkční evaluace a aktuálních potřeb třídních kolektivů i jednotlivých žáků. Podpůrná opatření jsou poskytována v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení.

Materiální podmínky jsou od minulé inspekce zlepšovány postupnou rekonstrukcí (renovace chodeb, podlah, osvětlení, dveří, zřízení relaxačních koutků, výmalba, částečná obměna nábytku). Byla vybudována hudebna. Didaktické pomůcky jsou doplňovány průběžně, podle finančních možností. Finanční prostředky škola získává také z projektů *Šablony* (projektové dny, další vzdělávání pedagogických pracovníků učební pomůcky), *NPO* - prevence digitální propasti a vybavení digitálními učebními pomůckami, realizace doučování žáků, *IROP* - vybudována venkovní učebna, rekonstrukce a vybavení přírodovědné učebny.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno v jedné samostatné herně, která umožňuje také relaxaci účastníků zájmového vzdělávání. K pohybovým a tvořivým aktivitám je žáky využíváno i okolí školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Na prvním stupni byli žáci vhodnými způsoby motivováni k dosažení cílů výuky, se kterými byli seznámeni ve většině hospitovaných hodin. Výukové cíle však v menší míře reagovaly na potřeby a výsledky žáků, ale byly ve většině hodin účelně vyhodnocovány nejen učiteli, ale i žáky. Postojové cíle byly rozvíjeny ve větší míře. Uplatňované metody výuky a úlohy

pro žáky podporovaly dosažení vzdělávacích cílů. Využívána byla zejména účelná samostatná práce žáků, v menší míře frontální způsob výuky. V některých hodinách byla využita efektivní forma skupinové práce nebo účinné práce ve dvojicích, což zvyšovalo účelnost vzdělávacího procesu. Zájem žáků o učení učitelé podporovali názornými pomůckami a zčásti i prostřednictvím digitálních technologií, které ale žáci samostatně využívali v menší míře. Ojediněle byla výuka diferencovaná pro podporu nadaných žáků nebo jejich případný zájem o určité téma. Aktivita žáků byla vhodně podněcována využitím zavedených hodnoticích pravidel. Kladené nároky byly přiměřené a srozumitelné, tím se zvyšovala motivace žáků k dokončení zadané práce. Vzhledem k tomu, že byla minimálně zařazována práce s různými informačními zdroji, bylo by vhodné zaměřit se na možnosti jejich častějšího využívání. Žáci se tak učí informace vyhledávat, třídit, analyzovat a aplikovat. Sebehodnocení žáků probíhalo v závěru vyučovací hodiny a bylo funkčně nastaveno. Pozitivním zjištěním bylo, že většina učitelů podněcovala žáky k rozvoji kritického myšlení, vedou žáky k pochopení souvislostí, často jsou do výuky zařazovány mezipředmětové vztahy a poznatky jsou směřovány do běžného života. Přítomné asistentky pedagoga vhodně podporovaly žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výukové situace ve třídě i ostatní žáky. Jejich spolupráce s vyučujícími byla přínosná, přispívala ke zvyšování vzdělávací úrovně žáků a jejich učebnímu pokroku.

V průběhu zhlédnutých hospitovaných hodin na druhém stupni učitelé využívali různé formy práce, které zpravidla podněcovaly aktivní činnost žáků. Nejčastěji byla zařazována frontální výuka, samostatná práce a práce ve dvojici rozvíjející komunikativní a kooperativní dovednosti žáků. Ti byli na začátku vyučovacích hodin obvykle seznámeni s tématem a průběhem hodiny, méně často s konkrétními vzdělávacími cíli zaměřenými na přínos výuky pro samotného žáka. Zájem o učivo někteří učitelé vhodně podněcovali zařazováním zajímavostí k tématu a částečně i mezipředmětovými vztahy či souvislostmi s reálnými situacemi. Osvojení a upevnění učiva účelně podporovali nebo ověřovali názornými pomůckami a multimediálními prostředky. Upřednostňovali využití učebnic, ojediněle dalších dostupných zdrojů, které by u žáků rozvíjeli schopnost aktivní práce s informacemi. V několika vyučovacích hodinách byly zdařile rozvíjeny postoje žáků, což bylo přínosné pro jejich osobnostně sociální rozvoj. V navštívených hodinách zpravidla chyběla možnost výběru úkolů různé obtížnosti, jejichž využití se vzhledem k individuálním schopnostem některých žáků nabízelo. Učitelé účelně pomáhali žákům v případě potřeby, průběžně je podporovali k dosažení požadovaných výsledků i tím, že vyjadřovali důvěru v jejich schopnosti. Partnerský přístup vyučujících a asistentek pedagoga podněcoval u žáků rozvoj kompetencí k učení a příjemnou vzájemně respektující se atmosféru. Žáci se neostýchali učitele oslovit, požádat o pomoc. Zpětná vazba ze strany učitelů probíhala nejčastěji formou stručného výroku o správnosti žákovy odpovědi. Formativní hodnocení se vyskytovalo ojediněle, k sebehodnocení byli žáci vedeni více formálně nebo vůbec, vhodně nebyly využívány ani příležitosti pro vzájemné hodnocení. V závěru vyučovacích hodin převažovalo krátké shrnutí učiva s nastíněním plánu další hodiny.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek a relaxaci. Vychovatelka připravuje činnosti v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Nabídka zájmového vzdělávání byla dostatečně široká. Přínosné je, že je často uskutečňován i pobyt venku. Náměty činností, tematické oslavy, příprava kulturního programu a další organizované aktivity přispívají k účelnému využití volného času žáků po vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň vzdělávání učitelé monitorují průběžně za přispění obvyklých diagnostických a evaluačních nástrojů (pedagogické pozorování, ověřování získaných vědomostí a dovedností atd.). Informace o naplňování očekávaných výstupů zaznamenávají formou klasifikace. Získané údaje o posunech žáků jsou účelně evidovány.

Pravidelně jsou také sledovány vzdělávací výsledky na úrovni tříd. Na konci školního roku 2022/2023 prospělo s vyznamenáním 65 % žáků, ostatní žáci prospěli.

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení má setrvalou tendenci a koresponduje s průměrnými výsledky, které žáci dosahují v externím testování. Nadprůměrných výsledků v externím testování dosahují žáci ve fyzice v 9. ročníku. Dobrý výsledek souvisí i s nízkým počtem žáků ve třídách. Žákům s rizikem školního neúspěchu je v případě potřeby nabízeno doučování či možnost opravit si známku přezkoušením. Pozitivní bilance hodnocení chování (žádný snížený stupeň) dokládá snahu školy vést žáky k osvojování sociálních dovedností i morálních hodnot.

Školní poradenské pracoviště podporuje realizaci naplňování vzdělávacích potřeb žáků podle nastavených podpůrných opatření a jejich aktuálních individuálních potřeb, účelně řeší prevenci rizikového chování. Efektivně je nastaven systém kariérového poradenství. Průběžné sledování případných signálů rizikového chování, preventivní aktivity a zařazená témata v obsahu vyučovacích předmětů se příznivě odráží v případném řešení nastalých problémů.

Největších úspěchů škola pravidelně dosahuje v recitaci (celostátní soutěž - 3. místo), sportu (branné závody a běh) a poznávání přírodnin. Škola se aktivně prezentuje na veřejnosti, připravuje tradiční akce, které obohacují kulturní dění, čímž vytváří u žáků pocit souměřitosti s obcí.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžné zlepšování materiálních podmínek školy.

Silné stránky

- Kladné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání vytváří příjemné učební prostředí a posiluje harmonický rozvoj osobnosti (3.2),
- otevřenost školy a její prezentace na veřejnosti podporují pocit souměřitosti s obcí (5.2).
Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Minimální využívání různých informačních zdrojů pro aktivní práci s informacemi (4.2),
- absence zařazování úloh různé náročnosti na druhém stupni pro individuální rozvoj vzdělávacího potenciálu žáků (4.3),
- nedostatečné využívání prvků formativního hodnocení poskytujících odpovídající zpětnou vazbu o vzdělávacím pokroku žáka (4.3),

- méně častá systematická diferenciacie výuky, která by podpořila žáky nadané a rychleji pracující na prvním stupni (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat učivo a výrazněji podpořit nadanější a rychlejší žáky, využívat více různých informačních zdrojů ve výuce,
- vést žáky k vyhledávání informací,
- doplnit hodnotící procesy o prvky efektivního formativního hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 12.2023
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Tvořivá škola* s platností od 1. 9. 2023
3. *Školní vzdělávací program pro školní družinu* s platností od 1. 9. 2023
4. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2023
5. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (výběr), školní rok 2023/2024
7. Třídní knihy, školní roky 2022/2023, 2023/2024
8. Školní řád s platností od 1. 9. 2023
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy, školní rok 2022/2023, 2023/2024
10. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2023/2024
11. Zápisní listy, školní rok 2023/2024
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2023/2024 (výběr)
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2023/2024
14. Preventivní program pro školní rok 2022/2023 s platností od 1. 9. 2023
15. Záznamy z jednání pedagogické rady základní školy, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
16. Školní matrika žáků, školní rok 2023/2024 (výběr)
17. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2022/2023 a 2023/2024

18. Povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků v základní škole pro školní rok 2023/2024 ze dne 16. 5. 2023
19. Inspekční zpráva čj.ČŠIE-1369/19-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Erik Landecký, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

2. 1. 2024